

Bruselj, 15. marec 2024
(OR. en)

7551/24

Medinstitucionalna zadeva:
2024/0019(COD)

CODEC 739
ECOFIN 293
FIN 254
PE 59

INFORMATIVNI DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Predlog SKLEPA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vpisu dodatnih delnic v kapitalu Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD) s strani Evropske unije in spremembi Sporazuma o ustanovitvi EBRD v zvezi z omejeno in postopno razširitvijo geografskega obsega poslovanja EBRD na podsaharsko Afriko in Irak ter v zvezi z odpravo zakonske omejitve kapitala za redno poslovanje – izid prve obravnave v Evropskem parlamentu (Strasbourg, 11.–14. marec 2024)

I. UVOD

Odbor stalnih predstavnikov je 28. februarja 2024 potrdil, da bo Svet odobril stališče Evropskega parlamenta, če bo slednji odobril navedeni predlog Komisije le z manjšimi spremembami, navedenimi v prilogah k dokumentu 6898/24.

Potem ko je bila na plenarnem zasedanju 12. marca 2024 odobrena zahteva Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (ECON) za postopek v skladu s členom 163 (nujni postopek), je zadevni odbor predložil predlog Komisije za uredbo z navedenimi manjšimi spremembami.

II. GLASOVANJE

Parlament je 14. marca 2024 sprejel stališče v prvi obravnavi in prevzel predlog Komisije z zadevnimi manjšimi spremembami. Stališče je v ustrezni zakonodajni resoluciji.

Svet bi moral biti zato pripravljen odobriti stališče Evropskega parlamenta iz priloge k temu dopisu¹, s čimer bi bila prva obravnava za obe instituciji zaključena.

Zakonodajni akt bi bil nato sprejet v besedilu, ki ustreza stališču Evropskega parlamenta.

¹ V različici stališča Parlamenta iz zakonodajne resolucije so spremembe predloga Komisije označene na naslednji način: deli, ki so bili besedilu Komisije dodani, so označeni s ***krepkim in poševnim tiskom***, znak „■“ pa označuje črtano besedilo.

P9_TA(2024)0162

Vpis dodatnih delnic v kapitalu EBRD s strani Unije in sprememba Sporazuma o ustanovitvi EBRD

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. marca 2024 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o vpisu dodatnih delnic v kapitalu Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD) s strani Evropske unije in spremembi Sporazuma o ustanovitvi EBRD v zvezi z omejeno in postopno razširitvijo geografskega obsega poslovanja EBRD na podsaharsko Afriko in Irak ter v zvezi z odpravo zakonske omejitve kapitala za redno poslovanje (COM(2024)0042 – C9-0009/2024 – 2024/0019(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2024)0042),
 - ob upoštevanju člena 294(2) ter člena 212 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C9-0009/2024),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 28. februarja 2024, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju členov 59 in 163 Poslovnika,
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi 14. marca 2024 z namenom sprejetja Sklepa (EU) 2024/... Evropskega parlamenta in Sveta o vpisu dodatnih delnic v kapitalu Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD) s strani Evropske unije in spremembi Sporazuma o ustanovitvi EBRD v zvezi z razširitvijo geografskega območja poslovanja EBRD na podsaharsko Afriko in Irak ter odpravo zakonske omejitve kapitala za redno poslovanje

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 212 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom¹,

¹ Stališče Evropskega parlamenta z dne 14. marca 2024.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Na podlagi člena 4(3) Sporazuma o ustanovitvi Evropske banke za obnovo in razvoj¹ (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o ustanovitvi EBRD) in da bo imela Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD) dovolj kapitala, da bo lahko v okviru zakonskih omejitev v srednjeročnem obdobju ohranila primerno raven dejavnosti v državah poslovanja EBRD, se je svet guvernerjev EBRD v svoji Resoluciji št. 265 z dne 15. decembra 2023 (v nadaljnjem besedilu: Resolucija št. 265) odločil povečati odobren delniški kapital EBRD za 4 000 000 000 EUR.
- (2) Pred tem povečanjem kapitala ima Unija 90 044 delnic, vsaka delnica pa ima nominalno vrednost 10 000 EUR.

¹ UL L 372, 31.12.1990, str. 4.

- (3) Na podlagi Resolucije št. 265 se odobreni delniški kapital EBRD poveča za 400 000 vplačanih delnic, članice EBRD pa lahko 30. junija 2025 ali pred tem datumom ali na datum, ki je najpozneje 31. decembra 2025, ali pred njim, ki ga določi upravni odbor EBRD 30. junija 2025 ali pred tem datumom, vpišejo več celih delnic, sorazmerno s svojim obstoječim deležem. Povečanje kapitala se plača v petih enakih obrokih, od katerih prvega vsaka članica plača do (i) 30. aprila 2025 ali (ii) 60 dni po tem, ko je začela veljati njena listina o vpisu, odvisno od tega, kar je pozneje. Preostali štirje obroki se morajo plačati do 30. aprila 2026, do 30. aprila 2027, do 30. aprila 2028 oziroma do 30. aprila 2029. V skladu s tem bo lahko Unija vpisala 12 102 novi delnici, od katerih ima vsaka nominalno vrednost 10 000 EUR, v skupnem znesku 121 020 000 EUR, s čimer se bo število vplačanih delnic Unije povečalo na 102 146.

- (4) Povečanje kapitala je potrebno, da se omogoči nadaljevanje dejavnosti in naložb EBRD v Ukrajini med vojno agresijo Rusije proti Ukrajini in zlasti v prihodnjem povojnem obdobju v podporo obnovi Ukrajine. Pri podpiranju teh dejavnosti in naložb povečanje kapitala zagotavlja tudi, da taka podpora ne omejuje zmogljivosti EBRD za zadovoljevanje potreb v njenih drugih državah poslovanja. Poleg tega je povečanje kapitala skladno z zahtevo iz člena 13, točka (v), Sporazuma o ustanovitvi EBRD, ki določa, da si mora EBRD prizadevati ohranjati razumno razpršenost vseh svojih naložb. Posledično bi povečanje vplačanega kapitala ohranjalo finančno stabilno EBRD, ki je sposobna uresničevati svoj mandat in izpolnjevati cilje delničarjev v vseh svojih državah poslovanja.
- (5) Zato je primerno, da Unija vpiše te dodatne delnice z namenom doseganja svojih ciljev na področju zunanjih gospodarskih odnosov in obdrži svoje sedanje glasovalne pravice v EBRD.

- (6) V svoji Resoluciji št. 259 z dne 18. maja 2023 (v nadaljnjem besedilu: Resolucija št. 259) je svet guvernerjev EBRD glasoval za spremembe Sporazuma o ustanovitvi EBRD, ki so potrebne, da se EBRD omogoči omejeno in postopno razširitev njenega geografskega območja poslovanja na podsaharsko Afriko in Irak, ob hkratni ohranitvi njene polne zavezanosti Ukrajini in obstoječim državam poslovanja. Ta resolucija je potrdila, da bi bilo treba razširitev mandata EBRD doseči brez dodatnih kapitalskih vložkov njenih delničark.
- (7) Geografsko območje poslovanja EBRD bi bilo treba omejeno in postopno razširiti na podsaharsko Afriko in Irak ter bi moralo biti v celoti skladno z vrednotami EBRD, da podpira tiste države, ki so zavezane načelom večstrankarske demokracije, pravne države, spoštovanja človekovih pravic, pluralizma in tržnega gospodarstva ter jih tudi uporabljajo. EBRD je razvila postopen pristop za začetek svojih dejavnosti v zadevnih regijah, ki bo upošteval regionalne in nacionalne posebnosti. Prve naložbe v podsaharski Afriki naj bi se izvajale od leta 2025 dalje v Beninu, Gani, Keniji, Nigeriji, Senegal in Slonokoščeni obali, če bodo podale vlogo in bodo odobrene kot EBRD države prejemnice. Ob upoštevanju osredotočenosti EBRD na razvoj zasebnega sektorja in njenega prehodnega mandata je vrednost, ki jo lahko EBRD doda v podsaharski Afriki in Iraku, znatna in geostrateškega pomena za Unijo.

- (8) Predstavniki Unije v organih upravljanja EBRD bi morali EBRD spodbujati, naj še naprej tesno sodeluje z Unijo in civilno družbo ter nadalje razvija svoje tesno sodelovanje z drugimi evropskimi in mednarodnimi javnimi finančnimi institucijami, da bi v celoti izkoristila njihove primerjalne prednosti pri širitvi svojega poslovanja na podsaharsko Afriko in Irak.
- (9) V skladu z obstoječo prakso bi morala EBRD, preden odobri novo državo poslovanja, pripraviti podrobno tehnično oceno gospodarskih in političnih razmer v zadevni državi, vključno z: oceno zavezanosti te države načelom večstrankarske demokracije, pluralizma in tržnega gospodarstva, kot je določeno v členu 1 Sporazuma o ustanovitvi EBRD, oceno vrzeli pri prehodu ter pregledom dejavnosti drugih mednarodnih finančnih institucij v tej državi in prednostnih nalog, v zvezi s katerimi bi lahko EBRD najboljše izkoristila svoje edinstveno znanje in spretnosti. Takšno oceno bi bilo treba opraviti, če katera od novih držav zaprosi za status članice EBRD in status države poslovanja ter to nato odobri svet guvernerjev EBRD.

- (10) Trenutno člen 12(1) Sporazuma o ustanovitvi EBRD omejuje skupni znesek neodplačanih posojil, kapitalskih naložb in jamstev, ki ga ustvari EBRD pri svojem rednem poslovanju, do skupnega zneska njenega neokrnjenega vpisanega kapitala, rezerv in presežkov, ki so vključeni med sredstva njenega rednega kapitala. Svet guvernerjev EBRD je v svoji Resoluciji št. 260 z dne 18. maja 2023 (v nadaljnjem besedilu: Resolucija št. 260) priznal bistveno vlogo EBRD pri reševanju perečih svetovnih izzivov in izvajanju priporočil neodvisnega pregleda okvirov kapitalske ustreznosti multilateralnih razvojnih bank skupine G20 iz leta 2022. Da se omogoči optimalna uporaba kapitalske zmogljivosti EBRD za doseganje največjega možnega učinka v državah prejemnicah je svet guvernerjev EBRD sklenil, da je potrebna sprememba člena 12(1) Sporazuma o ustanovitvi EBRD za odpravo zakonske omejitve kapitala.
- (11) Na podlagi člena 56 Sporazuma o ustanovitvi EBRD je svet guvernerjev EBRD vse članice EBRD vprašal, ali sprejmejo predlagane spremembe.

- (12) Ker je treba EBRD omogočiti nadaljno podporo v Ukrajini brez prekinitve in ker je treba ohraniti neposredni delež Unije v EBRD, se je primerno sklicevati na izjemo od roka osmih tednov, določeno v členu 4 Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji, Pogodbi o delovanju Evropske unije in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.
- (13) Zato bi bilo treba v imenu Unije odobriti povečanje kapitala in spremembe Sporazuma o ustanovitvi EBRD –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Unija vpiše 12 102 dodatni delnici po ceni 10 000 EUR na delnico v EBRD na podlagi Resolucije št. 265 30. junija 2025 ali pred tem datumom ali na datum, ki je najpozneje 31. decembra 2025 in ga lahko določi svet direktorjev EBRD 30. junija 2025 ali pred tem datumom.

Vpisani kapital se plača v petih enakih obrokih, od katerih se prvi plača do:

- (a) 30. aprila 2025 ali
- (b) 60 dni po tem, ko je začela veljati listina Unije o vpisu, odvisno od tega, kar je pozneje.

Preostali štirje obroki se plačajo do 30. aprila 2026, do 30. aprila 2027, do 30. aprila 2028 oziroma do 30. aprila 2029.

Člen 2

Guverner EBRD, ki zastopa Unijo, deponira potrebno listino o vpisu v imenu Unije.

Člen 3

Spremembe člena 1 Sporazuma o ustanovitvi EBRD, da se omogoči omejena in postopna razširitev njenega geografskega območja poslovanja na podsaharsko Afriko in Irak, kot je določeno v Resoluciji št. 259, ter spremembe člena 12(1) navedenega sporazuma za odpravo zakonske omejitve kapitala, kot je določeno v Resoluciji št. 260, se odobrijo v imenu Unije.

Besedilo resolucij št. 259 in št. 260 je priloženo temu sklepu.

Člen 4

Guverner EBRD, ki zastopa Unijo, v imenu Unije pošlje EBRD izjavo o strinjanju s spremembami iz člena 3.

Člen 5

Guverner EBRD, ki zastopa Unijo, v letnem poročilu Evropskemu parlamentu poroča tudi o dejavnostih in poslovanju EBRD v podsaharski Afriki in Iraku.

Člen 6

Ta sklep začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V ...,

Za Evropski parlament

predsednica

Za Svet

predsednik/predsednica

PREVOD

RESOLUCIJA ŠT. 259

**SPREMEMBA ČLENA 1 SPORAZUMA O USTANOVITVI EVROPSKE BANKE ZA OBNOVO
IN RAZVOJ, DA SE OMOGOČI OMEJENA IN POSTOPNA ŠIRITEV GEOGRAFSKEGA
OBSEGA POSLOVANJA BANKE NA PODSAHARSKO AFRIKO IN IRAK**

SVET GUVERNERJEV,

ob sklicevanju na resolucijo št. 248, s katero je svet guvernerjev načeloma odobril omejeno in postopno širitev geografskega obsega poslovanja banke na podsaharsko Afriko in Irak;

ob poudarjanju pomena podsaharske Afrike in Iraka za doseganje geopolitičnih in razvojnih prednostnih nalog mednarodne skupnosti, vse tesnejše povezanosti med številnimi državami v podsaharski Afriki in Iraku ter državami, v katerih EBRD trenutno posluje, ter pomena in uporabnosti mandata banke, poslovnega modela, osredotočenosti na zasebni sektor in pristojnosti banke v podsaharski Afriki in Iraku;

ob poudarjanju, da je najnujnejša prednostna naloga banke še vedno podpora Ukrajini in drugim državam, v katerih banka posluje in jih je prizadela vojna v Ukrajini;

ob zavedanju, da je vojna v Ukrajini okrepila vzporedni pomen nadaljnjega uresničevanja ciljev delničarjev v podsaharski Afriki in Iraku;

ob predpostavki, da morebitna omejena in postopna širitev poslovanja na nove države ne sme: zmanjšati zmožnosti banke za podporo državam, v katerih trenutno posluje, ogroziti njene bonitetne ocene AAA, privedi do zahteve po dodatnih kapitalskih vložkih ali odstopati od mandata banke za podporo prehodu in njenih poslovnih načel dodatnosti in dobrega bančništva;

ob poudarjanju pomena dopolnjevanja in sodelovanja med razvojnimi partnerji, ki so že dejavni v podsaharski Afriki in Iraku, ter

ob upoštevanju poročila odbora direktorjev, namenjenega svetu guvernerjev, z naslovom Sprememba člena 1 Sporazuma o ustanovitvi Evropske banke za obnovo in razvoj, da se omogoči omejena in postopna širitev geografskega obsega poslovanja banke na podsaharsko Afriko in Irak, in ob strinjanju z naslednjimi sklepi odbora, med drugim:

- (i) analiza kapitalstkih in finančnih posledic ponovno potrjuje, da omejena in postopna širitev na podsaharsko Afriko in Irak sama po sebi ne bo zmanjšala zmožnosti banke za podporo državam, v katerih trenutno posluje, ogrozila njene bonitetne ocene AAA ali privedla do zahteve po dodatnih kapitalstkih vložkih;*
- (ii) tako omejeno in postopno širitev geografskega obsega poslovanja banke na podsaharsko Afriko in Irak bi bilo treba omogočiti s spremembo člena 1 Sporazuma o ustanovitvi Evropske banke za obnovo in razvoj (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) ter*
- (iii) širitev je treba izvesti na način, ki ne bo zmanjšal osredotočenosti banke na podporo Ukrajini in drugim državam, v katerih banka posluje in jih je prizadela vojna proti Ukrajini.*

SKLENE:

1. Člen 1 Sporazuma se spremeni in se glasi:

„Namen Banke pri prispevanju h gospodarskemu napredku in obnovi je pospeševati prehod k odprtemu tržno usmerjenemu gospodarstvu in spodbujati zasebno in podjetniško pobudo v državah Srednje in Vzhodne Evrope, ki so zavezane načelom večstrankarske demokracije, pluralizma in tržnega gospodarstva, in jih tudi uporabljajo. Namen Banke se lahko pod istimi pogoji izvaja tudi v: (i) Mongoliji; (ii) državah članicah južnega in vzhodnega Sredozemlja; in (iii) v omejenem številu držav članic podsaharske Afrike; v vsakem primeru iz točk (ii) in (iii), kakor Banka to določi po pozitivnem glasovanju najmanj dveh tretjin guvernerjev, ki predstavljajo najmanj tri četrtine vseh glasovalnih pravic članic. V skladu s tem se vsako sklicevanje v tem sporazumu in njegovih prilogah na „države Srednje in Vzhodne Evrope“, „državo prejemnico (oziroma države prejemnice)“ ali „državo članico prejemnico (oziroma države članice prejemnice)“ nanaša tudi na Mongolijo in vsako od teh držav južnega in vzhodnega Sredozemlja ter podsaharske Afrike.“

- a. Izraz „podsaharska Afrika“ iz člena 1 Sporazuma pomeni regijo podsaharske Afrike, kakor jo je opredelila Skupina Svetovne banke.*

- b. Omejitev števila držav članic podsaharske Afrike, v katerih lahko Banka izvaja svoj namen, kot je določen v členu 1 Sporazuma, se razume tako, da omogoča omejeno in postopno širitev geografskega območja poslovanja Banke v skladu z ukrepi in mehanizmi iz poročila odbora direktorjev „Sprememba Sporazuma o ustanovitvi Evropske banke za obnovo in razvoj, da se omogoči omejena in postopna širitev geografskega območja poslovanja banke na podsaharsko Afriko in Irak“. V zvezi s tem je za odobritev vsakega nadaljnjega povečanja širitve potrebno pozitivno glasovanje najmanj treh četrtin guvernerjev, ki predstavljajo najmanj štiri petine vseh glasovalnih pravic članic.*
- c. Irak se za namene Sporazuma vključi v regijo južnega in vzhodnega Sredozemlja, zato se izraz „južno in vzhodno Sredozemlje“ iz člena 1 Sporazuma razume kot regija, ki jo sestavljajo države z obalnim pasom ob Sredozemlju ter Jordanija in Irak, ki sta s to regijo tesno povezana.*

2. *Članice banke se vpraša, ali sprejmejo navedeno spremembo, tako da (a) pri banki izvršijo in deponirajo listino, v kateri taka članica izjavi, da je sprejela navedeno spremembo v skladu s svojim pravom, in (b) predložijo dokazila v obliki in vsebini, zadovoljivi za banko, da je bila sprememba sprejeta ter da je bila listina o sprejetju izvršena in deponirana v skladu s pravom te članice.*
3. *Navedena sprememba začne veljati tri (3) mesece po datumu, ko banka svojim članicam uradno potrdi, da so zahteve za sprejetje navedene spremembe izpolnjene, kot je določeno v členu 56 Sporazuma.*

(Sprejeto 18. maja 2023)

RESOLUCIJA ŠT. 260

SPREMEMBA ČLENA 12.1 SPORAZUMA O USTANOVITVI EVROPSKE BANKE ZA OBNOVO IN RAZVOJ Z NAMENOM ODPRAVE ZAKONSKE OMEJITVE KAPITALA ZA REDNO POSLOVANJE

SVET GUVERNERJEV,

ob priznavanju bistvene vloge multilateralnih razvojnih bank pri reševanju številnih perečih svetovnih izzivov;

ob ugotavljanju znatnih sprememb v praksah upravljanja kapitala v finančnem sektorju od začetka veljavnosti Sporazuma 28. marca 1991;

v želji omogočiti optimalno uporabo kapitalske zmogljivosti banke za podporo pri doseganju največjega možnega učinka v državah prejemnicah;

ob pozdravljanju obsežnih priporočil iz neodvisnega pregleda okvirov kapitalske ustreznosti skupine G20 in skrbnega upoštevanja teh priporočil s strani banke, zlasti priporočila za posodobitev pristopa multilateralnih razvojnih bank k upravljanju kapitalske ustreznosti s prerazporeditvijo posebnih omejitev finančnega vzvoda iz statutov teh bank v okvire kapitalske ustreznosti teh bank na usklajen način med njimi;

ob upoštevanju poročila odbora direktorjev z naslovom „Spremembe člena 12.1 Sporazuma o ustanovitvi Evropske banke za obnovo in razvoj z namenom odprave zakonske omejitve kapitala za redno poslovanje“ in njegovega priporočila za odobritev spremembe člena 12.1 Sporazuma, da se odpravi zakonska omejitev kapitala za redno poslovanje, in strinjanju z njima, ter

pod pogojem, da bo odbor direktorjev v okviru kapitalske ustreznosti banke ohranil ustrezno nominalno omejitev finančnega vzvoda za poslovanje, določeno glede na ustrezne kapitalske metrike, kot del njegove odgovornosti za zaščito finančne trdnosti in vzdržnosti banke.

SKLENE:

1. Člen 12.1 Sporazuma se spremeni s črtanjem obstoječega besedila in uvedbo novega besedila, kot sledi:

„1. Odbor direktorjev določi in ohranja ustrezne omejitve glede metrike kapitalske ustreznosti, da bi zaščitil finančno trdnost in vzdržnost banke.“

2. Članice banke se vpraša, ali sprejmejo navedeno spremembo, tako da (a) pri banki izvršijo in deponirajo listino, v kateri taka članica izjavi, da je sprejela navedeno spremembo v skladu s svojim pravom, in (b) predložijo dokazila v obliki in vsebini, zadovoljivi za banko, da je bila sprememba sprejeta ter da je bila listina o sprejetju izvršena in deponirana v skladu s pravom te članice.
3. Navedena sprememba začne veljati tri (3) mesece po datumu, ko banka svojim članicam uradno potrdi, da so zahteve za sprejetje navedene spremembe izpolnjene, kot je določeno v členu 56 Sporazuma.

(Sprejeto 18. maja 2023)
